

Utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå – självvärdering

Lärosäte: Karolinska institutet

Examen: Specialistsjuksköterska ambulanssjukvård (A-2022-01-5268)

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- Förutsättningar
- Utformning, genomförande och resultat
- Studentperspektiv
- Arbetsliv och samverkan

Självvärderingen ska inledas med en beskrivning av hur utbildningen organiseras på en övergripande nivå. Självvärderingen ska ge bedömargruppen en helhetsbild av utbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Aktuella utbildnings- och kursplaner ska laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallen får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallens utformning såsom marginaler.
- Självvärderingen ska inte överstiga 25 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som totalt utgör 6 sidor.
- Som bilaga till självvärderingen ifylls lärartabellen.

Lista över förkortningar som används i texten:

Adjungerad klinisk adjunkt	AKA
Bedömningsformulär verksamhetsförlagd utbildning	BeVut
Grundutbildningsansvarig	GUA
Inriktningsansvarig lärare	IL
Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset	KISÖS
Institutionen Laboratoriemedicin	LABMED
Institutionen Neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle	NVS
Karolinska Institutet	KI
Programdirektor	PD
Teambaserat Lärande	TBL
Utbildningsnämnd	UN
Verksamhetsförlagd Utbildning	VFU

1 Beskrivning

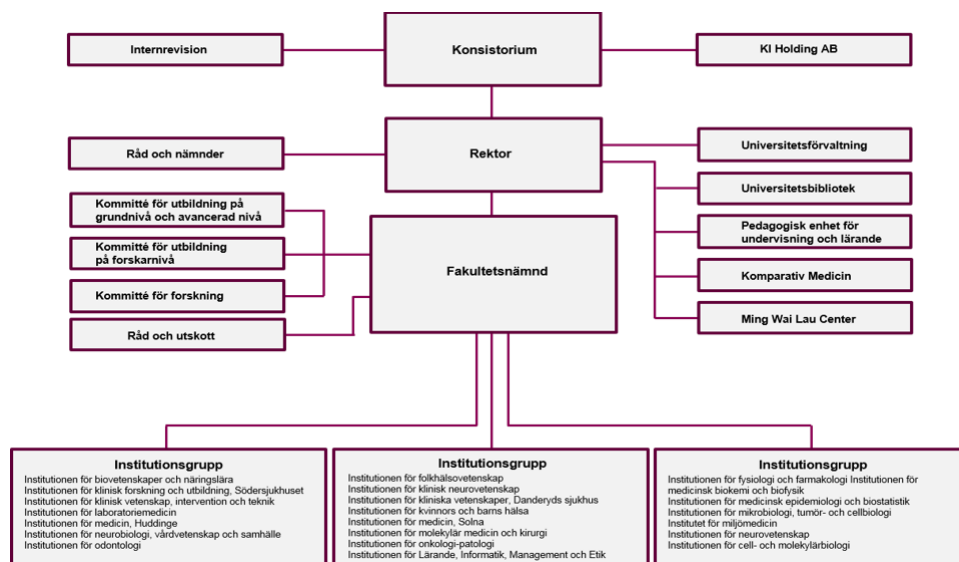
Redogör för utbildningens organisation, upplägg och inriktning på ett övergripande plan och motivera i relation till examensordningen. Redogör även för hur länge utbildningen har getts vid lärosätet.

Utbildningens organisation på ett övergripande plan vid Karolinska Institutet (KI)

Konsistoriet (universitetets styrelse) har det yttersta ansvaret för all verksamhet på Karolinska Institutet (KI). Rektor leder och ansvarar för den löpande verksamheten i nära samverkan med prorektor och universitetsdirektör. Fakultetsnämnden har det övergripande, strategiska ansvaret för utbildning, forskarutbildning, forskning och samverkan med omgivande samhälle och dess huvudsakliga ansvarsområden är resursfördelning, kvalitetssystem, rekrytering av undervisande och forskande personal, infrastruktur samt internationalisering. Institutionerna är organiserade i tre institutionsgrupper: Syd, Nord och Solna. Varje grupp leds av en dekan som ansvarar för samordning och effektivisering. Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå stödjer fakultetsnämnden genom beredning, kvalitetsuppföljning och verkställighet inom området utbildning.

Kärnverksamheten – forskning, forskarutbildning och utbildning – bedrivs vid KI:s 22 institutioner. Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle (NVS) är den största institutionen avseende utbildning med ca 2000 studenter/år vilket motsvarar en tredjedel av de studenter på grundnivå och avancerad nivå som utbildas vid KI. NVS har programansvar för fjorton utbildningsprogram varav samtliga elva specialistsjuksköterskeprogram. Varje termin antas totalt ca 350 studenter till KI:s elva olika specialistsjuksköterskeprogram.

Figur 1: Karolinska Institutets organisation

Varje institution har en grundutbildningsansvarig (GUA), som på delegation från prefekten har ett övergripande ansvar och beslutsbefogenheter för institutionens utbildningsfrågor på grund och avancerad nivå. GUA är ordförande i institutionens utbildningsnämnd (UN) vilket medför ansvar för kvalitet och forskningsanknytning i institutionens utbildningsuppdrag.

För varje utbildningsprogram finns en programdirektor (PD). De elva specialistsjuksköterskeprogrammen har en gemensam PD och en biträdande PD som är utsedd av

prefekten. PD är ledamot i UN och ska ha vetenskaplig kompetens vilket innebär lägst doktorsgrad samt pedagogisk kompetens. PD har, på delegation från prefekten, ett KI-övergripande ansvar för det löpande arbetet på programnivå inklusive kvalitetsansvar och samordning av programmets ingående kurser. I uppdraget som PD ingår även att leda arbetet med den programsammanhållande, kvalitetssäkrande och programutvecklande verksamheten och att ansvara för det löpande operativa arbetet inom programmet.

Utöver de ovan nämnda ansvarsområden som ingår i PD uppdraget har PD ett operativt ansvar för all övergripande verksamhet inom programmet på delegation/uppdrag från UN att:

- genomföra beslut fattade i UN
- vara huvudföredragande för programspecifika frågor i UN
- vara kontaktperson avseende frågor som rör programmet.

Organisation av specialistsjuksköterskeprogrammen

För de olika specialistsjuksköterskeprogrammen har PD till sin hjälp inriktningsansvarig lärare (IL). IL ska vara disputerad samt ha ämneskompetens (omvårdnad inom specialistområdet) och högskolepedagogisk kompetens. Uppdraget som IL omfattar 5 % av en heltid för respektive specialistsjuksköterskeprogram.

I uppdraget som IL ingår att:

- ansvara för framtagande av kvalitetsplanen för respektive specialistsjuksköterskeprogram
- samordna respektive programs samtliga ingående kurser
- säkerställa att programmet har en konstruktiv länkning (constructive alignment), dvs att undervisning utgår från lärandemålen och syftar till att förbereda studenterna för examina och sitt framtida arbete som specialistsjuksköterska
- regelbundet rapportera kvalitetsfrågor till PD
- delta i programrådet (ett råd där programspecifika och programgemensamma frågor diskuteras och bereds) 3-4 gånger per termin.

Specialistsjuksköterskeprogram ambulanssjukvård

Specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård har funnits på KI sedan 2002 och är sedan hösten 2007 ett separat specialistsjuksköterskeprogram. NVS har programansvar för utbildningen, men Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset (KISÖS) ansvarar för kurserna i programmet då institutionen har den kompetens och de förutsättningar som krävs för att genomföra kurserna. Institutionen för laboratoriemedicin (LABMED) medverkar i programmet för momentet ”Medicinsk vetenskap inom akutsjukvård” 7,5 hp.

Programmet omfattar 60 hp och ges på distans med varierande studietakt under tre terminer och är till stora delar nätbaserad. För att studenterna ska kunna uppnå examensmålen innehåller programmet både teori och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Merparten av kurserna är inom huvudområdet omvårdnad. Huvudområdet utgår från en humanistisk värdegrund och etik för vårdande och har sin utgångspunkt i människors upplevelser, reaktioner och behov i sin livssituation. De teoretiska kurserna ger studenterna möjlighet att fördjupa sina kunskaper inom inriktningsspecifik omvårdnad. Kurserna ger studenten möjlighet att självständigt genomföra bedömningar och visa kunskap om vilka åtgärder som bör vidtas vid olika situationer som de kan möta inom specialistområde i det kommande yrkeslivet.

Utbildningen är forskningsanknuten genom att programmets första kurs är ”Vetenskaplig teori och metod i omvårdnad” (7,5 hp). Alla programmets studie- och examinationsuppgifter ska förankras i vetenskapliga artiklar och evidensbaserad litteratur samt att programmet avslutas med ett examensarbete som ska ha såväl en omvårdnads- som professionsspecifik inriktning.

Kursernas mål är också att studenterna ska införliva nödvändiga kunskaper och insikter som en specialistsjuksköterska behöver för att kunna leda, prioritera, fördela och samordna omvårdnadsarbetet på ett professionellt och patientsäkert sätt. Efter avslutad utbildning ska de examinerade specialistsjuksköterskorna kunna samarbeta interprofessionellt, ha ett utvecklat etiskt förhållningssätt samt en förståelse för betydelsen av att leva i ett mångkulturellt samhälle.

I programmets ingående kurser fördjupas kunskapen om sambandet mellan vetenskap, beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Genom att inhämta kunskap från vetenskap inom specialistområdet och omsätta kunskapen i praxis till exempel under VFU, erhåller studenterna både teoretiska och praktiska kunskaper inom omvårdnad. För att vara behörig att genomföra examensarbetskursen under sista terminen måste studenten ha godkänt på programmets inledande kurs, ”Vetenskaplig teori och metod i omvårdnad”, moment 1. Detta utgör en styrka för den vetenskapliga kvalitén på examensarbetet. De flesta studenter läser kurserna i kronologisk ordning men det förekommer enstaka undantag. En förändring som eventuellt skulle kunna öka studenternas möjlighet att nå lärandemålen kan vara att de måste vara godkända på en professionskurs för att vara behöriga till examensarbetskursen.

Tabell 1. Ingående kurser i specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård relaterade till examensmålen

Kurskod och kursnamn	Antal högskolepoäng	Kursernas koppling till examensmålen*
2AM018 Vetenskaplig teori och metod i omvårdnad	7,5	1,3
2SP044 Medicinsk vetenskap inom akutsjukvård,	7,5	1,2,3
2AM016 Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1 (2 v. VFU**)	15	1,2,3
2AM017 Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2 (6 v. VFU**)	15	1,2,3
2AM019 Examensarbete i omvårdnad - Ambulanssjukvård	15	1,3

*Examensmål 1: Kunskap och förståelse – studenten ska visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuell forskning – och utvecklingsarbeten samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen.

*Examensmål 2: Färdighet och förmåga – studenten ska visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes och skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för att patienter under starkt varierande förhållanden.

*Examensmål 3: Värderingsförmåga och förhållningssätt – studenten ska visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att förlöpande utveckla sin kompetens.

**VFU- verksamhetsförlagd utbildning

Genomförande av programmet

Programmet genomförs på distans i varierande studietakt under tre terminer. I distansupplägget kan även ingå studiedagar på kursorten (max 2-4 dagar per 7,5 hp) i de teoretiska kurserna. Teori och praktik integreras under programmets gång för att främja ett evidensbaserat, etiskt och personcentrerat förhållningssätt. Då programmet till stora delar är distansbaserat måste studenterna ha tillgång till internet för att kunna delta i undervisningen. Canvas används som lärplattform för kommunikation mellan studenter och lärosäte.

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) ger studenterna möjlighet att använda de teoretiska kunskaper de erhållit från teoriavsnitten i utbildningen. Att under studietiden kunna tillämpa det man lärt sig i teorin ger studenten förutsättningar för att känna sig trygg i att arbeta självständigt efter avslutad utbildning. VFU omfattar 32h/vecka under åtta veckor. VFU är betygsgrundande och bedöms genom två bedömningssamtal med handledare och adjungerad klinisk adjunkt och/eller VFU-ansvarig lärare. Lärandemålen i VFU bedöms med hjälp av ett Bedömningsformulär för Verksamhetsförlagd utbildning (BeVut). Det första bedömningssamtalet sker efter halva placeringen och det andra i slutet av placeringen. BeVut utgår från kursens lärandemål och för varje lärandemål finns kriterier angivna för hur målen ska uppnås. Bedömningen kommuniceras med examinator och utgör ett av underlagen för examinatorers sammantagna bedömning av måluppfyllelse och betygssättning.

Exempel på lärandemål som studenten ska uppnå under sin VFU:

- *Identifiera och beskriva komplexa omvårdnadssituationer och tillämpa vårdvetenskapliga, medicinska, beteendevetenskapliga teorier och forskning för att bedriva personcentrerad omvårdnad på avancerad nivå.*

De teoretiska kunskaperna som studenterna tillämnar under sin VFU, examineras genom formativ och summativ kriteriebaserad bedömning av lärandemålen i BeVut och genom individuell skriftlig hemexamination baserad på en klinisk omvårdnadssituation under VFU.

2 Bedömningsområde: Förutsättningar

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och svagheter samt hur dessa hanteras för att säkra en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Relatera till ifylld och bilagd lärartabell.

Bedömningsgrund Personal

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Beskrivning lärarnas vetenskapliga grund

Lärarna som arbetar i programmens kurser har en varierande vetenskaplig grund. Sju lärare har doktorsexamen, en lärare har licentiatexamen och sex lärare har magisterexamen, se Lärartabell. Av dessa lärare är två från LABMED (en med doktorsexamen och en med licentiatexamen). Forskningstiden som ingår i tjänsten varierar, och är som lägst 10 %. Två lärare har förenad anställning, vilket innebär anställning som professor eller lektor förenad med anställning vid en sjukvårdsenhet som är upplåten för medicinsk utbildning och forskning, en så kallad universitetssjukvårdsenhet (USVE).

Exempel på forskningsanknytning:

En av de sju disputerade lärarna på programmet är forskargrupsledare inom akutsjukvård. Del av gruppens inriktning och verksamhet är prehospital akutsjukvård med fokus på vårdkedjan larmcentral-ambulans-akutmottagning. Läraren har handlett en sjuksköterska som har disputerat inom området ”ospecifika symtom inom ambulanssjukvård”, februari 2022. En av de andra disputerade lärarna var bihandledare. Forskargrupsledaren handleder även en doktorand som forskar inom området ”bedömning på larmcentral” samt bihandleder en doktorand som forskar inom området ”sepsis på akutmottagning”. Denna lärare handleder studenter vid programmets examensarbeten.

Beskrivning lärarnas pedagogiska kompetens

De flesta lärare har relevant pedagogisk utbildning, se Lärartabell. Lägsta nivå är grundläggande högskolepedagogisk utbildning (motsvarande 10 veckor). För lärare som saknar grundläggande högskolepedagogisk kompetens finns individuella planer för hur den enskilda läraren ska uppnå grundläggande högskolekompetens inom rimlig tid.

De lärare som har examinator- och kursansvarsuppdrag har en anställning på lärosätet och akademisk examen minst en nivå över den som examineras, dvs licentiats- eller doktorsexamen för avancerad nivå. Även utbildningsadministratörer och VFU-handläggare är knutna till programmet.

Beskrivning lärarnas professionsgrund

En styrka i programmet är att det i lärargruppen finns en spridning mellan olika professioner såsom specialistsjuksköterskor i ambulanssjukvård, anesthesi, akutsjukvård och specialistläkare. Det medför att lärarna kan bidra med ett mångfasetterat synsätt och tvärprofessionell kunskap.

Exempel på verksamheter som bidrar med klinisk undervisning:

- Ambulansverksamhet - behjälpliga med tex A-HLR för barn och vuxna, vid simuleringsundervisning.
- Förlossning - barnmorskor om förlossningar.
- Psykiatri – om psykisk ohälsa.
- Polis – om skadliga kemikalier, allvarliga smittämnen, radioaktiva ämnen, nukleära ämnen och explosiva ämnen.
- Anestesi – respiratoriska sjukdomar.
- Farmakologi – specialistläkare föreläser om farmakologi, anestesi och intensivvårdsläkemedel.

Programmet har även tillgång till fyra adjungerade kliniska adjunkter (AKA) inom ambulanssjukvården varav två är anknutna till KISÖS, se Lärartabell. Kompetenskraven för att vara AKA är att vara utbildad specialistsjuksköterska inom ambulanssjukvård, ha magisterexamen samt högskolepedagogisk utbildning motsvarande minst 7,5 hp. Detta enligt den pedagogisk modell för kliniskt verksamma lärare som utvecklats i samverkan med region Stockholm, Någon AKA saknar specialistkompetens inom ambulanssjukvård, men har lång klinisk erfarenhet inom området samt stor pedagogisk erfarenhet. I rollen som AKA ingår att planera studenternas VFU och introducera och stödja studenter i VFU.

Exempel AKA-uppgifter i VFU:

- Reflekterande samtal.
- Stöd till yrkeshandledare i utbildningssituationer.
- Samverkan för interprofessionellt lärande.
- Samarbetspartner till adjunkter och lektorer vid mitt- och slutbedömningar.
- Samverkan med lärosätets adjunkt/lektor vid genomförande av kliniska examinationer.

Analys och värdering

Den vetenskapliga kompetensen hos lärarna är delvis hög (doktor, docent och licentiat). För att ytterligare höja den vetenskapliga kompetensen är det önskvärt att lärare med magisterexamen stimuleras till att gå vidare till licentiats- eller doktorsexamen. Detta för att i ännu högre grad uppnå integrering och implementering av senaste forskningsresultat i undervisningen och minska framtida problem med rekrytering. Lärare som inte själva är forskningsaktiva har möjlighet att ta del av samt medverka i olika forsknings- och projektgrupper, vilket är en viktig del av stimuleringen.

Sveriges universitets- och högskoleförbund och KI anser att den behörighetsgivande utbildningen i högskolepedagogik omfattar minst 10 veckors heltidsstudier (15 hp). De lärare i programmet som har lägre pedagogisk utbildning än 15 hp ska ha en aktiv plan för att nå detta mål inom snar framtid. Angående AKA är det separata krav för pedagogisk utbildning.

Inom fem år väntas stora pensionsavgångar vilket kan bli en utmaning för lärarförsörjningen. Att rekrytera lärare med erforderlig kompetens blir inom en överskådlig framtid nödvändigt för att kunna behålla programmets kvalitet. Stora pensionsavgångar är inte ett specifikt problem för KI. Det leder dock till en regional och nationell konkurrenssituation avseende rekrytering av disputerade specialistkompetenta sjuksköterskor till adjunkt- och lektorstjänster. KI har, för att det ska bli mer attraktivt att arbeta på universitetet, vidtagit åtgärder. Exempel på sådana åtgärder är att tydliggöra det pedagogiska karriärspåret och strategiska rekryteringar med pedagogisk inriktning. För att få ett lektorat på KI krävs det att den sökande är docentkompetent. Detta kan försvåra rekryteringen, men för att visa på karriärvägar samt underlätta rekryteringen införde KI en ny anställningsordning 2022. Den innebär att de nu finns nu en ny tjänsteform för lärare som assisterande lektor. Denna anställningsform kräver något lägre vetenskaplig meritering än KI's lektorstjänst.

För att möjliggöra rekrytering av lärare arbetar KI med rekrytering av meriterade lärare som uppfyller kompetenskraven. På längre sikt är Forskarskolan i hälsovetenskap inom KI något som kan leda till ökad rekrytering. Forskarskolan möjliggör också för lärare inom programmet och institutionen att handleda doktorander.

3 Bedömningsområde: Förutsättningar

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och svagheter samt hur dessa hanteras för att säkra en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Bedömningsgrund Utbildningsmiljö

Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Beskrivning av förutsättningar

NVS är en stor institution med ett omfattande utbildningsuppdrag på grund-, avancerad och forskarnivå. Det i sig är en grund för att kunna säkerställa att det finns goda förutsättningar för att bedriva utbildning av god kvalitet. Detta görs bland annat genom att kursuppdrag förläggs på andra institutioner med relevant lärarkompetens för att genomföra kursen. Ett sådant exempel är att kurser som ingår i ambulansprogrammet är förlagda till KISÖS och LABMED som har relevant specifik kompetens för de avsedda kurserna.

För att möjliggöra att programmet håller en hög kvalitet har NVS UN olika grupper som arbetar med specifika frågor, såsom:

- Etiska frågor som uppstår inom den teoretiska och verksamhetsförlagda utbildningen.
- Frågor som rör verksamhetsintegrerat lärande såsom studenternas lärandemiljö under VFU och tillgång till VFU-platser mm.
- Pedagogiska frågor.
- Internationella kommittén som arbetar med frågor som möjliggör internationalisering på hemmaplan samt internationellt utbyte för studenter och lärare.

Dessa grupper diskuterar och utarbetar förslag till förbättringar av utbildningen för att utveckla och bibehålla en hög kvalitet. Diskussioner och praktiskt arbete sker även i andra grupper på en regelbunden basis, t ex en kvalitetsutvecklingsgrupp för examensarbeten inom omvårdnad på avancerad nivå, där examensarbeten liksom det pedagogiska upplägget av den kursen diskuteras.

Samtliga specialistsjuksköterskeprogram på KI har en övergripande pedagogisk profil som innebär att utbildning på avancerad nivå utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande. Den pedagogiska profilen återspeglas i lärandemål, lärandeaktiviteter/arbetsformer och examination. Det finns en röd tråd (constructive alignment) mellan dessa delar som lärare och studenter måste diskutera och bearbeta tillsammans så den blir synliggjord för alla involverade. Genomförande inom programmet ska utgå från bästa tillgängliga evidens angående lärande på avancerande nivå. Den pedagogiska profilen uttrycker synen på studenter, lärande, kunskap och förhållningssätt i utbildningen. Profilen har en studentcentrerad konstruktivistisk utgångspunkt.

Det finns förutsättningar att följa studenternas progression genom programmet. Programmet startar med en kurs i "Vetenskaplig teori och metod i omvårdnad" för att studenterna ska få en god grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete. I samtliga kurser i programmet ingår uppgifter och examinationer där studenterna på olika sätt måste använda och relatera till aktuell forskning. Dessa kunskaper är en grund för att studenterna ska kunna skriva det avslutande examensarbetet. Examensarbetet ska vara skrivet på ett sådant sätt att det tydligt framgår att studenten har kunskap inom vetenskaplig teori och metod och specialistkunskaper i omvårdnad inom ambulanssjukvård.

Kursansvariga, examinatorer och medverkande lärare i specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård är forskningsaktiva i varierande omfattning. Detta möjliggör direkt integrering och implementering av senaste forskningsresultat i undervisningen. Lärare som inte själva är forskningsaktiva har möjlighet att ta del av samt medverka i olika forsknings- och projektgrupper. Utbildningens forskningsanknytning uppnås också genom att samtliga lektorer och professorer är delaktiga i genomförande av utbildningsuppdraget och de medverkar i sektionens kursplanearbete för att säkerställa huvudområdets progression samt att utbildningen är förankrad med vetenskapligt förhållningssätt och uppdaterade forskningsresultat. De lärare som är delvis finansierade av forskningsanknytningsmedel är undervisnings- och forskningsaktiva professorer, lektorer, biträdande lektorer och/eller adjunkter. Detta är medel som tilldelas institutionen bland annat utifrån antal helårsprestation (HÅP) per institution och ska användas till undervisande lärares undervisningstid.

Lärarna har sin forskning inom huvudområdet omvårdnad och/eller ämnesrelaterade områden där de har sitt utbildningsuppdrag.

Det är en styrka att lärarna är aktiva och söker externa medel för sin forskning.

Konkurrenssituationen är dock utmanande, till exempel kring de större anslagen från VR och Forte. För att hålla en vetenskaplig nivå finns ett behov av att lärare har möjlighet att forska. Om denna möjlighet saknas finns en risk att forskningens synlighet i utbildningen blir mindre och därmed kan framtiden bli osäker avseende fortsatt forskningsfinansiering. KI konkurrerar också med andra lärosäten vad gäller andel forskning i tjänsten, lönebild och tjänstetitlar. Detta sammantaget kan vara en ytterligare utmaning och det är svårt att lösa tid för forskning och tid i undervisning då det finns en lärarbrist. Som tidigare nämnts pågår ständigt ett arbete med nyrekrytering. Det finns också viss möjlighet för icke disputerade lärare att via forskarskola mm vidareutbilda sig och nå licentiat- eller doktorsgrad.

En övergripande målsättning, och en del av KI:s strategi 2030, är att interprofessionellt lärande (IPL) ska vara ett av KI:s kännetecken och gemensamma målsättningar för alla utbildningsprogram på KI. IPL utmärks av mål och aktiviteter som fokuserar på att blivande specialistsjuksköterskor ska lära sig med, av och om olika professioner för att förbättra både sin kunskap, färdighet och förmåga att samarbeta och öka patientsäkerheten i vården. Patientsäkerhet och samarbetsförmåga identifierades som strategiska mål mellan de olika programmen. Detta ligger i linje med KI:s utbildningsmål som betonar att studenterna ska *”Visa förmåga att leda och utveckla omvårdnaden inom specialistområdet samt aktivt medverka i interprofessionellt samarbete”*. Målet finns i alla specialistsjuksköterskeprogrammets utbildningsplaner.

Den högspecialiserade ambulanssjukvården kräver interprofessionell kompetens för att på ett hållbart sätt förbättra människors hälsa, patientsäkerhet och vårdkvalitet. Ambulanspersonalen kan t.ex. möta andra professioner så som läkare, undersköterska, räddningstjänst och polis. Detta gör IPL till en naturlig del i undervisningen på programmet. I nuläget sker detta framför allt i den verksamhetsförlagda utbildningen. Det finns en plan att vidareutveckla IPL för att tydliggöra det i programmets alla kurser.

Analys av förutsättningar

Grupperna vid NVS som beskrivits ovan, och som arbetar för att säkerställa hög kvalitet inom programmen, bedömer vi uppfyller sitt syfte. Deras arbete skulle ändå ytterligare kunna synliggöras och implementeras i specialistsjuksköterskeprogrammen. Detta genom tydligare informationskanaler så att alla lärare och studenter på ett enklare sätt kan ta del av expertkunskapen. En sådan kanal skulle för studenterna kunna vara programwebben. För lärarna finns redan mycket av detta att hitta via lärplattformen Canvas, men det kan utvecklas ytterligare.

För att säkerställa en hög nivå på utbildningarna appliceras en pedagogisk profil som specialistsjuksköterskeprogrammen utgår från. Den innebär att utbildningen baseras på ett problemorienterat och kollaborativt lärande. Utgångspunkten är att identifiera problem, söka information på olika sätt, med alla sinnen, reflektera, analysera och syntetisera. Detta kräver ett aktivt deltagande i lärandeprocessen och att studenterna tillåts och uppmanas att ta eget ansvar. Kollaborativt lärande innebär ett lärande genom nära samarbete mellan studenter, mellan lärare och studenter och mellan lärare inom kurser samt inom och mellan programmen. Den pedagogiska profilen återspeglas i lärandemål, lärandeaktiviteter, arbetsformer och examination. Det ska dessutom finnas en “röd tråd” (constructive alignment) mellan dessa delar som lärare och studenter ska diskutera och bearbeta tillsammans så att den synliggörs för alla involverade. Vilket görs återkommande genom programmet. Både den teoretiska och den verksamhetsintegrerade utbildningen på avancerad nivå genomsyras av den pedagogiska profilen.

Specialistsjuksköterskeprogrammet inom ambulanssjukvård saknar en tydlighet i vissa av sina kurser gällande målet som handlar om lärandet med, av och om olika professioners ansvar. Detta trots att de har

lärandemål (tex i kursen 2AM017, 15 hp) med fokus på kunskap, färdighet och förmåga gällande samverkan med andra professioner och patientsäkerhet. Även om det finns en otydlighet innehåller kursen ett flertal aktiviteter som ligger i linje med samverkan i team och patientsäkerhet och där studenterna lär sig med, av och om andra professioner. Granskar man programmets aktiviteter både under första och andra terminen så finns det kursmoment (tex kursen 2AM016, 15 hp) där detta examineras. I VFU inom anestesi och förlossningssjukvård examineras studenternas förmåga och förhållningssätt i att samverka i ett team via BeVut. I kursen 2AM017 har programmet aktiviteter som ligger i linje med kunskapsmål på avancerad nivå, dvs att analysera, reflektera och teoretisera. Några aktiviteter som nämns är två obligatoriska seminarier som är gemensamma med andra professioner och yrken, det finns även två dagar fältstudier med reflektionsuppgifter om patientsäkra rapporter i övergångar mellan ambulans och akutmottagning.

År 2017 gjordes inom det systematiska kvalitetsarbetet en kartläggning av alla elva specialistsjuksköterskeprogrammets interprofessionella mål och aktiviteter. Slutsatsen var att det fanns variation i och mellan de olika programmets interprofessionella mål och aktiviteter och att programmen behövde identifiera en gemensam teoretisk struktur och fokus för samtliga elva specialistsjuksköterskeprogram. Detta har medfört att en gemensam introduktionsdag med fokus på IPL och patientsäkerhet initierades för alla programmen och är en del av utbildningen till specialistsjuksköterska.

4 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Dessa exempel kan bestå av kursmål, lärandeaktiviteter, hur examinationsuppgifter är utformade och vilka bedömningskriterier som används.

Bedömningsgrund Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå det utvalda målet inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen.

Beskrivning av huvudområdet

Huvudområdets vetenskapliga grund är omvårdnad som bygger på vetenskaplig och beprövad erfarenhet och karaktäriseras av fortgående självständig kunskapsutveckling, vilket bidrar till att öka förståelse för problemställningar som uppstår i vårdandet. Området influeras av och påverkar närliggande områden såsom medicinsk vetenskap, och samhälls- och beteendevetenskapliga samt humanistiska vetenskaper.

Beskrivning av läraaktiviteter och examinationsform relaterat till examensmål “visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen”

Genom konstruktiv länkning mellan programmets kurser ges goda förutsättningar att bedöma studenternas måluppfyllelse. Dessutom är läraktiviteter och examinationsformer varierande. Genom medverkan i programmets kurser tillägnar sig studenterna betydande kunskap inom huvudområdets vetenskapliga grund, vilket inte minst ska framgå av bakgrundsbeskrivningen i examensarbetet.

Bedömningskriterier för samtliga examinationer i kurserna finns tillgängliga via lärplattformen Canvas och kommuniceras till studenterna vid respektive kursstart. För varje läraktivitet finns angivet i lärplattformen vilket/vilka lärandemål som är kopplade till respektive aktivitet. De flesta kurser har anonyma examinationer, men VFU-moment och examensarbetet är inte anonyma.

Programmet inleds med kursen "Vetenskaplig teori och metod, moment 1" (3,5 hp), för att stärka möjligheten för studenterna att nå måluppfyllelse. Kursen består av två delar i) systematisk bedömning och utvärdering av vetenskapliga artiklar inom omvårdnad, specialistområdet ambulanssjukvård ii) kamratgranskning av kurskamrats utvärderingsarbete med relevant återkoppling.

Exempel på hur kunskap examineras i "Vetenskaplig teori och metod, moment 1" (3,5 hp)

Studenterna deltar i ett muntligt examinationsseminarium. Seminariet sker i digitala små grupper om ca fyra studenter. En student i taget reflekterar och resonerar kring vetenskapliga begrepp, forskningsdesign och metod i relation till omvårdnad med inriktning mot specialistområdet ambulanssjukvård.

Studenten blir godkänd om följande kriterier är uppfyllda per ställd fråga, via s.k. SOLO-taxonomi: S1) enkel (t.ex. känna till, identifiera), S2) sammansatt (t.ex. redogöra för, beskriva), S3) relaterad (t.ex. analysera, relatera), och S4) utvidgad (t.ex. teoretisera, analysera).

För att tydliggöra kunskapsnivån och hur studenten kan förbättra den, genomförs en formativ bedömning. De muntliga seminarierna förbereds utifrån respektive students resultat i litteraturgranskningen. Studenten får då möjlighet att tydliggöra de områden som var svaga, för att kunna nå målen. Detta muntliga seminarium ses som en styrka för det korta momentet.

I moment 2 i kursen "Vetenskaplig teori och metod" (4 hp) skriver studenterna en forskningsplan. Forskningsplanen innehåller bakgrund, problemformulering, syfte, metod och forskningsetiska principer, vilket kan utgöra en grund inför det kommande examensarbetet. Momentet forskningsplan genomförs sista terminen, före kursen "Examensarbete i omvårdnad - ambulanssjukvård". Det är en styrka för studenterna att genomföra forskningsplanen efter programmets genomgångna medicinska- och omvårdnadskurser och i anslutning till examensarbetet. Detta kan stärka studenten att arbeta med mer, för området, komplexa och relevanta frågeställningar. Kursen möjliggör en snabbare progression för studenterna att nå målet och att hantera mer komplexa frågeställningar under programmets gång. Detta syns tydligt då studenterna skriver sitt examensarbete.

Lärandeaktiviteter och examination för måluppfyllelse genomförs exempelvis också under en fältstudie i kursen "Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2," (15 hp).

Exempel på lärandeaktiviteter och examination i kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2” (15 hp)

Studenten genomför observationer av minst fem överrapporteringar från ambulanspersonal till sjuksköterska på akutmottagning. En rapport med fokus på patientsäkerhet skrivs. Studenten ska också beskriva hur de upplevde rapporteringarna utifrån tre frågeställningar och koppla det som framkommit till relevanta vetenskapliga artiklar. Lärandemålen som ska nås är:

- *Studenten ska visa kunskap om och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom ambulanssjukvård.*
- *Studenten ska visa kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhets betydelse för ambulanssjukvård.*

Slutligen examineras studenterna i grupp där de via ett diskussionsforum bearbetar ett patientfall utifrån fyra frågeställningar. Varje student ska ha skrivit minst fyra inlägg per frågeställning (max 150 ord/inlägg). Inläggen ska referera till kurslitteratur och för ämnet relevanta vetenskapliga artiklar. Detta mål bedöms formativt och summativt av lärare från lärosätet, med tydlig mall utifrån kursens lärandemål och med bedömningskriterier för godkänt/underkänt.

Analys och värdering avseende måluppfyllelse, läraaktiviteter och examinationsform

Baserat på ovanstående beskrivning och analys värderas måluppfyllelsen för examensmålet “*visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen*” som god.

En utmaning när det gäller möjlighet till måluppfyllelse är att utbildningen är relativt kort, vilket kan försvåra för studenter att hinna både bredda och fördjupa sina kunskaper. De varierande läraaktiviteterna (gruppseminarier, individuella inlämningar) och examinationsformerna (individuell hemexamination, essä, examensarbete) säkerställer dock studenters måluppfyllelse. Den konstruktiva länken mellan programmets kurser ger också goda förutsättningar att kunna bedöma studenternas måluppfyllelse.

I programmets kurser fördjupas kunskapen om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. Teorier och modeller för det praktiska hälso- och omvårdnadsarbetet inom ambulanssjukvård värderas och tillämpas. Studenterna uppvisar under programmet progression av såväl teoretiska som praktiska kunskaper inom omvårdnad genom att inhämta kunskap från litteratur (till exempel vetenskapliga artiklar) inom specialistområdet. Kunskaperna används sedan av studenterna under VFU. Kurserna ger studenterna goda förutsättningar att få insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete genom: i) interaktion med forskare och företrädare för de kliniska verksamheterna, ii) att självständigt formulera en forskningsplan för en tänkt studie, iii) att självständigt genomföra ett examensarbete och iv) att sätta sig in i och opponera på andra studenters examensarbeten.

Genom programmets kurser tränas och examineras studenterna i ett evidensbaserat arbetssätt avseende forskningsarbeten och utvecklingsarbeten liksom i sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och i sambandets betydelse för yrkesutövningen. Det sistnämnda sker till exempel under examination av kunskapsmålet samband mellan vetenskap och beprövad erfarenhets betydelse i kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2”. Studenternas kunskap och förståelse i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete inom ambulanssjukvård examineras skriftligen genom att studenterna motiverar sitt ställningstagande med hänvisning till relevant vetenskaplig litteratur, muntligen genom diskussioner med studenter och lärare under seminarier samt under VFU. VFU bedöms utifrån bedömningskriterier i BeVut, som studenterna har tillgång till redan innan kursstart via lärplattformen Canvas.

5 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Dessa exempel kan bestå av kursmål, lärandeaktiviteter, hur examinationsuppgifter är utformade och vilka bedömningskriterier som används.

Bedömningsgrund Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå det utvalda målet inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden.

Beskrivning av kursmål, läraaktiviteter och examinationsform relaterat till examensmål ”visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden”

I samtliga inriktningsspecifika kurser i programmet ingår lärandemål som ger studenten förutsättningar att visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden.

Ett exempel är kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp) som innehåller flera lärandemål som ger kunskap och färdigheter som krävs för att medverka i och utföra vård. För att studenterna ska tillägna sig kunskap och färdigheter i senaste forskningsrön och evidens inom ambulanssjukvårdens olika områden har kursen olika former av lärandeaktiviteter. Exempel på lärandeaktiviteter som hjälper studenterna att nå lärandemålen är seminarier, grupparbeten och simuleringsövningar. Forskare och lärare med klinisk erfarenhet inom respektive specialismråde deltar i de olika läraaktiviteterna. Lärandemålen handlar om att självständigt bedöma olika patienter i olika situationer och miljöer. Kursen är uppdelad i två moment i) omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård ii) fördjupning i omvårdnad inom ambulanssjukvård. I moment i) ingår VFU inom ambulanssjukvård och i moment ii) inom anestesisjukvård och förlossningssjukvård.

Exempel: Lärandemål i “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp)

- *Bedöma omvårdnadsbehov hos en vuxen patient med påverkan av vitala funktioner samt förklara sambandet mellan omvårdnadsbehov och omvårdnadshandlingar och medicinsk vård inom ambulanssjukvård.*

Lärandemålen examineras genom en individuell skriftlig examination där studenterna utgår från ett vårdande möte i ambulanssjukvården och beskriver hur de hanterar mötet med en patient. Bedömande lärare utgår från i förväg fastställda bedömningskriterier som presenteras för studenterna redan vid kursstart och resultatet återkopplas till studenterna skriftligt.

Exempel: Bedömningskriterier för examinationen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp)

- *Beskrivning av den kliniska bedömningen samt ett resonemang kring tänkbara sjukdomstillstånd.*
- *Resonemang kring risker och komplikationer som kan uppstå relaterat till patientens tillstånd och hur vårdtempo anpassas.*
- *Resonemang kring hur den personcentrerade omvårdnaden anpassas i vårdmötet.*
- *Reflektion kring hur den aktuella vårdmiljön påverkar omvårdnaden.*

I VFU-momenten inom ambulans-, anestesi- och förlossningsvård ska studenten visa förmåga utifrån omvårdnadens centrala begrepp samt utifrån personcentrerad vård. De ska genomföra undersökningar och bedömningar.

Exempel: Lärandemål “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp)

- *Kunna på ett professionellt sätt bemöta patienter och närstående samt reflektera över den egna förförståelsen i mötet med patienten och dess närstående.*
- *Under handledning med ett etiskt och sociokulturellt perspektiv kunna tillämpa en personcentrerad omvårdnad.*
- *Kunna tillämpa principer för säkerställande av fri luftväg relevant för ambulanssjukvård samt utföra manuell ventilering.*
- *Kunna tillämpa principer för vård vid okomplicerad förlossning.*

Studenternas måluppfyllelse examineras med formativ bedömning och återkoppling vid halvtids- och slutbedömning. Yrkeshandledare och/eller adjungerad klinisk adjunkt (AKA), ger underlag för bedömning som kursens examinator tar med i sitt beslut. Formuläret Bedömningsunderlag för verksamhetsområde (BeVut) är utformat efter kursens lärandemål.

Exempel: Lärandemål vid bedömning av VFU i kurs “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp)

- *Bedöma individens vitala parametrar och omvårdnadsbehov samt tillämpa personcentrerad omvårdnad.*
- *Tillämpa professionellt bemötande av patienter och närstående.*
- *Tillämpa principer för en patientsäker vård avseende övervakning samt användande av medicinteknisk utrustning.*

För varje lärandemål finns kriterier angivna för hur målen ska uppnås. Målen diskuteras med lärare vid ett formativt samtal för att stimulera fortsatt utveckling som bedöms vid det slutgiltiga bedömningssamtalet. En styrka med bedömningen är att den tydligt utgår från lärandemålen och är kriteriebaserad genom användande av BeVut som examinerar kursmål enligt 2-gradig skala, G eller U. Summativ bedömning, s.k. slutbedömning görs av klinisk handledare/AKA. Lärare från lärosätet deltar och i de fall det inte är möjligt att resa till VFU-platsen, utförs det via zoom eller telefon. I de fall studenter riskerar att inte nå lärandemålen vid slutbedömning upprättas en handlingsplan. När en handlingsplan har upprättats deltar lärare från lärosätet även vid slutbedömningen.

Nästa kurs “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2” (15 hp) har också lärandemål som ger färdighet och förmåga avseende aktuellt mål. Studenten ska kunna reflektera över de olika aktörernas roll ur ett patientsäkerhetsperspektiv i den prehospitala vårdkedjan samt självständigt utföra och integrera omvårdnad med medicinsk vård inom ambulanssjukvård. Kursen är uppdelad i moment: i) omvårdnad vid trauma ii) katastrofmedicin och samverkan vid särskild händelse och iii) verksamhetsförlagd utbildning inom ambulanssjukvård.

Lärandeaktiviteter som hjälper studenterna att nå lärandemålen är seminarier, grupparbeten och simuleringsövningar. Forskare och lärare med klinisk erfarenhet inom respektive specialismråde deltar i olika läraktiviteter.

Exempel: Lärandeaktivitet simuleringsövning i kurs “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2”, (15 hp)

Simulering avseende trauma med fokus på lågenergitrauma, medicinska tillstånd och psykiatri. Syftet är att öva enskilda moment gällande trauma - stoppa blödning, spinal rörelsebegränsning, lågenergitrauma höft och klippning fordon.

Studenterna ska visa självständighet men även i par utföra bedömningar och omhändertagande i stationer med 4-5 patientfall. I de fall där patientfallen innefattar psykisk sjukdom genomförs simuleringen i samverkan med sjuksköterska med specialistsjuksköterskeexamen inom psykiatri. Lärandemålen bedöms av programmets adjunkter och lektorer utifrån lärandemålen.

Kursen “Medicinsk vetenskap inom akutsjukvård” (7,5 hp), har fokus i) patofysiologi vid akuta sjukdomstillstånd och ii) farmakologi. Kursen ges vid Institutionen LABMED. Från LABMED medverkar forskare som föreläsare inom medicinsk vetenskap. Att dela upp kurser mellan olika institutioner kan medföra svårigheter att bibehålla konstruktiv länkning. Det kan även vara en styrka då de som ansvarar för kursen har specifik kompetens inom det aktuella undervisningsämnet. Det i sin tur kan medföra att undervisande lärare saknar specifik kontextkunskap. Detta hanteras genom att lärare med specifik kunskap inom ambulanssjukvård deltar i vissa moment. Exempel är seminarier där diskussionen handlar om att arbeta inom specialismrådet ambulanssjukvård. Här deltar lärare från Institutionen KISÖS. För att stärka samarbete och konstruktiv länkning för måluppfyllelse har kursansvariga, lärare från båda institutionerna återkommande möten för att diskutera detta inklusive läraktiviteter och examination.

Analys och värdering avseende måluppfyllelse, läraktiviteter och examinationsform

Programmets kurser är konstruktivt länkade och bidrar till progression avseende visa förmåga att självständigt bedöma den sjukes eller skadades somatiska och psykiska status och omedelbara behov samt visa förmåga att genomföra de åtgärder som krävs för patienter under starkt varierande förhållanden. Studentens kunskap säkerställs med hjälp av examination, som visar om studenten har

uppnått den färdighet och förmåga som krävs för lärandemålet. Examinationsuppgifterna, med tillhörande bedömningsunderlag/kriterier utvärderas och uppdateras kontinuerligt av lärare och examinatoreer i programmet.

I kursen “Medicinsk vetenskap inom akutsjukvård” (7,5 hp) genomförs studier i patofysiologi och farmakologi. För att studenterna ska nå lärandemålet erbjuds de föreläsningar. De ska också delta i seminarium och diskussionsforum där studenterna tränas i att bedöma patienters akuta sjukdomstillstånd samt föreslå åtgärder. I kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp), ska studenterna utveckla kunskaper och färdigheter för att självständigt kunna tillämpa och integrera omvårdnad med medicinsk vård inom ambulanssjukvård. I kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2” (15 hp), ska studenten kunna reflektera över de olika aktörernas roll ur ett patientsäkerhetsperspektiv i den prehospitla vårdkedjan samt självständigt utföra och integrera omvårdnad med medicinsk vård inom ambulanssjukvård.

Under programmets andra termin ingår föreläsningar i psykisk ohälsa. Studenterna deltar i rollspel där bemötandet vid patientmöten står i fokus. En utveckling av denna övning har genomförts, baserad på önskemål från studenter om simuleringar. I dessa övningar får studenterna under handledning av specialistsjuksköterska inom psykiatri, möjlighet att träna på bemötande av personer/patienter som lider av psykisk ohälsa. Simuleringar möjliggör för studenten att få en tydligare handlingsberedskap och fler “verktyg” inför möten med och bedömningar av personer med psykisk ohälsa.

Kunskapskraven ökar succesivt i programmets lärandeaktiviteter för att studenten ska kunna uppnå självständighet i sin yrkesutövning. Under den första VFU perioden ska studenten kunna genomföra undersökningar och bedömningar samt bedöma patientens vårdbehov med stöd av yrkeshandledaren. I slutet av termin två genomför studenterna en längre VFU period inom ambulanssjukvården. Då är målet att studenten ska uppnå självständighet i sitt arbete.

Det förekommer att studenter önskar genomföra sin VFU utanför Region Stockholm då programmet genomförs på distans. Vid dessa tillfällen kontrollerar lärare/examinator att VFU-platsen kan svara upp mot kursens lärandemål och att kompetent handledare finns. En nationell samverkan kring VFU-platser skulle behöva utvecklas för att ytterligare säkerställa kvaliteten och tillgång till VFU platser. Det skulle också öka möjligheten för studenterna att genomföra VFU i regionen där studenten bor.

Efter överläggningar har Staten och Sveriges Kommuner och Regioner slutit en överenskommelse om God och nära vård 2022. Reformen beskriver behovet av att få ihop helheten av olika mobila insatser inom hälso- och sjukvården och att ambulanssjukvården behöver bli en mer integrerad del av ett större system. De skriver att utbildning och utveckling behöver syfta till möjlighet att “*verka i moderna, breda mobila och prehospitla insatser*”. För att tillse att studenterna erhåller den kunskap som behövs för att, i ett vidare perspektiv, samverka med primärvård och kommunal hälso- och sjukvård, planeras samverkan med specialistsjuksköterskeprogrammen med inriktning distriktsköterska och vård av äldre. Den tilltänkta formen för samverkan kan bestå av såväl teoretiska avsnitt som färdighetsträningar, till exempel simuleringar. Denna utveckling planeras ske 2023.

En kollaborativ pedagogisk modell som visat sig förbättra studenters förmåga till kritiskt tänkande är Teambaserat lärande (TBL). TBL är en pedagogisk modell som utgår från studentgrupper i den storlek som redan tillämpas i programmets kurser och har visat sig fungera bra även vid distansundervisning. TBL skiljer sig från ”vanligt grupparbete” till exempel genom att lärandeaktiviteter utformas så att studenterna betydligt mer strukturerat arbetar kollaborativt med lärandematerial och uppgifter. Programmet ser en utvecklingspotential i att implementera TBL eller element av TBL i kurser för att ytterligare stärka studenternas förmåga till kritiskt tänkande och därmed bidra till högre kvalitet.

6 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Dessa exempel kan bestå av kursmål, lärandeaktiviteter, hur examinationsuppgifter är utformade och vilka bedömningskriterier som används.

Bedömningsgrund Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Beskrivning av kursmål, läraaktiviteter och examinationsform relaterat till examensmål ”visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens”

Läraaktiviteter kopplat till måluppfyllelsen är utformade med den pedagogiska profilen i åtanke då studenterna ska identifiera, problematisera och utforska behov av kunskap och kompetensutveckling. För att nå lärandemålen genomförs exempelvis kamratgranskning samt återkoppling i kurs “*Vetenskaplig teori och metod*” (7,5 hp).

Exempel: Lärandemål i kursen “*Vetenskaplig teori och metod*” (7,5 hp)

- *Kritiskt granska och värdera vetenskapliga resultat från kvantitativ och kvalitativ forskning med relevans för omvårdnad inom specialistområdet.*
- *Visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap inom vetenskaplig teori och metod.*

Kamratgranskning är en pedagogisk modell som innebär att träna och lära sig att samspele med andra. Det är ett arbetssätt där studenter stimuleras att använda varandra som resurser genom samverkan, stöd, reflektion, kritiskt tänkande och återkoppling. Metoden innebär att två eller flera studenter tillsammans har uppgifter att förbereda och lösa, diskutera och reflektera över, innan de har möjlighet att diskutera vidare med en handledare. Studenterna uppmuntras att framhålla vad som är bra, relevant och välformulerat men även återkoppla innehåll samt ställa frågor om det är något de inte förstår eller har egna tankar om konstruktiva förslag till förändring eller förbättring. Detta avser även att bidra till att studenten ska reflektera över sin professionella utveckling, sätta sig in i begrepp inom evidensbaserad ambulanssjukvård och aktivt planera sina studier samt vidareutveckla sin kompetens. Centralt i denna samverkan är att studenterna ska träna att ge varandra återkoppling på utförande av uppgifter, till exempel inför det opponentskap som ska genomföras i examensarbetskursen. Målet examineras formativt genom kursen med två obligatoriska kamratåterkopplingar, skriftligt och muntligt. Bedömningarna görs utifrån tydliga bedömningskriterier, bedömningsmatrisen finns tillgänglig i lärplattformen under hela kursen. Studenterna får återkoppling från bedömande lärare utifrån bedömningsmatrisen som utgör underlag för examinatorns bedömning av måluppfyllelse.

Reflektion kring och dokumentation av lärandet genomförs också exempelvis under VFU och kan ses i kursen: “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2” (15 hp).

Exempel: Lärandemål i kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2” (15 hp)

- *Visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.*

Utvärdering och reflektion med handledare och lärare är obligatoriskt och utgör del i formativ och summativ bedömning utifrån BeVut-formulär, som utgår från kursens lärandemål. En styrka är att man stimulerar och tydliggör fortsatt utbildning och utveckling. I de fall studenter riskerar att inte nå lärandemålen vid slutbedömning upprättas en handlingsplan. När en handlingsplan har upprättats deltar lärare från lärosätet även vid slutbedömningen.

För samma lärandemål genomförs ytterligare en läraaktivitet genom ett seminarium under en heldag. Studenten som ambulanssjuksköterska ska i sin roll som verksamhetsutvecklare hantera och diskutera ämnet förbättringskunskap.

Utveckling inom programmet pågår avseende att tydliggöra målområdet progressivt genom programmet. Detta för att en hög kvalitet ska kunna säkras i utbildningen. Utvecklingsmålet är att skapa fler lärandeaktiviteter i relation till tydliga examinationsuppgifter och bedömningskriterier.

Analys och värdering av resultat i förhållande till måluppfyllelse i examensmål

Specialistsjuksköterskeprogrammets pedagogiska profil stödjer studentens möjlighet att nå måluppfyllelse avseende att visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens. Genom att det är problemorienterat med ett undersökande förhållningssätt vilket också kan uttryckas som att den utgår från ”forskningsmetaforen”. Dessutom är lärandet kollaborativt vilket möjliggör identifiering av kunskapsbehov och diskussion kring fortsatt behov av kontinuerligt lärande tillsammans med medstudenter, lärare och gästande föreläsare.

En svaghet avseende måluppfyllelse är att distansstudier kan upplevas som anonymt och ensamt. För att skapa en trygg psykosocial studiemiljö som underlättar för studenter att våga visa sin förmåga att identifiera sina kunskapsbehov delas de ofta in i mindre studiegrupper. Vid synkrona gruppdiskussioner och seminarier online i zoom använder alla studenter och lärare kamera för att möjliggöra visuellt möte. En svaghet är att det kan vara svårt att följa och överblicka studenternas progression avseende måluppfyllelse mellan kurserna, se nedan resonemang under analys och värdering.

Den konstruktiva länkningen stöttar progression för måluppfyllelse i examensmålet både avseende djup och bredd genom programmet. Detta sker från den inledande kursen då studenterna diskuterar sin första målbild av specialistsjuksköterska i ambulanssjukvård och reflekterar över sin professionella utveckling. Det fortsätter genom att studenterna i kommande kurser reflekterar över det egna lärandet och behov av ny kunskap i relation till patientmöten under VFU. Handledare och student diskuterar den generella bedömningen samt lärandemålen vid avslutande samtal som genomförs för att stimulera fortsatt utveckling. Den pedagogiska profilen utgör ett stöd för måluppfyllelse och tillämpas för att stärka studenters förmåga till kontinuerligt lärande. Baserat på ovanstående beskrivning och analys värderas måluppfyllelsen för examensmålet ”visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens” som relativt god.

Det finns dock utvecklingspotential för ytterligare progression för måluppfyllelse i programmet då studenters reflektiva texter med återkoppling skulle kunna utnyttjas mer regelbundet för att synliggöra lärprocesser. Genom att använda till exempel en e-portfolio kan studenterna lättare få en kronologisk och systematisk struktur över återkoppling, både formativ och summativ, under programmets gång. Detta kan, för den enskilde studenten, synliggöra progression och tydliggöra hur studenten behöver utveckla sin kunskap och kompetens, vilket kan vara incitament för både självstyrt och kontinuerligt lärande. E-portfolio är precis upphandlat och nu möjligt att använda för KI:s program. Studenterna kommer via en digital modul bland annat kunna spara skriftliga inlämningsuppgifter formativa återkopplingar och bedömningar från VFU. Detta kan för den enskilde studenten synliggöra progression och behov av att utveckla sin kunskap och kompetens vilket i sin tur skapar incitament för både självstyrt och kontinuerligt lärande.

7 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och svagheter samt hur dessa hanteras för att säkra en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Bedömningsgrund Jämställdhet

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Beskrivning av utformning, genomförande och resultat

KI ska ha en inkluderande arbets- och studiemiljö där alla medarbetare och studenter behandlas på ett respektfullt sätt och där det finns goda förutsättningar att verka och utvecklas. KI:s arbete för att främja lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter samt för att motverka all form av diskriminering, trakasserier, kränkande särbehandling och exkludering benämns lika villkor.

Lika villkor ska möjliggöra att alla studenter ska kunna tillgodogöra sig utbildning på bästa sätt oberoende av funktionsförmåga, kön, könsidentitet, sexualitet, etnicitet, religion, ålder och socio-ekonomisk tillhörighet. För att säkerställa att lärarna i specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård har adekvat kompetens i området genomgår samtliga nyanställda (även befintliga medarbetare bjuds in) en introduktionsutbildning till området lika villkor. Vid introduktionen presenteras KI:s, institutionens och sektionens arbete som syftar till att säkerställa kunskap och kompetens gällande lika villkor. Detta arbete är en del i att KI strävar efter att vara ett inkluderande och välkomnande universitet. Alla lärare har även tillgång till en Canvas-aktivitet där den senaste informationen om bland annat hållbarhetsmålen 3 (God hälsa och Välbefinnande) och 5 (Jämställdhet) presenteras och kontinuerligt uppdateras (Agenda 2030). För andra institutioner som är delaktiga i utbildningen om lika villkor kan den vara uppbyggd på ett litet annorlunda sätt, men utifrån Agenda 2030 så måste alla institutioner ha kunskap om, och arbeta utifrån lika villkor.

Hur jämställdhet beaktas, kommuniceras och förankras i programmet

KI:s samordnare i arbetet med lika villkor har föreläst och fört diskussioner om ämnet med IL vid programråd det senaste året. Det finns även en Canvas-sida för medarbetare som stöd för genomförande och utveckling av lika villkor-aspekterna i undervisningen. För att säkerställa att studenterna får den kunskap om kön, makt och lika villkor som krävs för att ge förutsättningar för en jämlik vård och omsorg, medvetandegörs och kommuniceras detta i möten med studenter. Vidare beaktas förutsättningarna för jämlik vård och omsorg i lärandemål i olika kurser.

För att kommunicera lika villkor har KI en webbaserad utbildning som samtliga IL genomförde under hösten 2021. Målet är att alla lärare i programmet ska ha genomgått utbildningen under 2022. I programmet finns en mall utformad för en inkluderande och tillgänglig undervisning och där nämns, relaterat till ett jämställdhetsperspektiv: problematisera normer, synliggöra makt och privilegier, variera exempel för att inkludera fler kategorier och ifrågasätt stereotyper. Vår bedömning är att undervisningen på programmet generellt bedrivs med detta som utgångspunkt vilket följande exempel också belyser.

Exempel: Lärandemål i kursen ”Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1” (15 hp)

- *Behärska principer inom det forensiska omvårdnadsarbetet relevant för verksamhetsområdet.*

I ämnet forensisk omvårdnad tas våld i nära relationer, barnmisshandel samt hedersrelaterat våld upp. Studenterna arbetar i grupp och läser utvald litteratur och sammanfattar samt för in det i den egna kontexten, ambulanssjukvård. Detta examineras via en gruppuppgift.

Analys och värdering av utbildningens jämställdhetsperspektiv

Vid senaste examensenkäten, som alla studenter får efter avslutad utbildning, var svarsfrekvensen 36% (8 av 22). En låg svarsfrekvens, men av de studenter som svarat, ansåg 62,5% (medelvärde 5,1 max 6) att de var väl förberedda för kommande arbetskrav gällande jämställdhet. Det var, av de svarande studenterna, 25% som uppgav att de inte hade någon åsikt om detta. Gällande att kunna samverka i en mångkulturell miljö uppgav 77,5% (medelvärde 5,3) att de till hög eller mycket hög grad hade förberetts för detta.

Arbetet med att få in hållbarhetsmålet jämställdhet i programmet pågår men behöver intensifieras. Jämställdhets- och lika villkorsperspektiv i innehåll, pedagogik och litteratur ska utvecklas. Programmet ska tydliggöra att jämställdhetsintegrering ska vara på praktisk handling och konkretiserade resultat. Jämställdhetsintegrering handlar om vad verksamheten gör, inte endast om vad som dokumenteras eller redovisas. En tydlig sammanställning ska strukturera problem, mål och åtgärder. Planen ska ange riktning och innehåll för det faktiska arbete som ska utföras i organisationen ambulanssjukvård. Detta för att examinerade studenter ska ha den kunskapen i mötet med patienter och medarbetare och bidra till en jämlik vård i samhället.

Specialistsjuksköterskeprogrammen arbetar för att alla inriktningar ska ha gemensamma dagar som hanterar frågor som t ex lika villkor, jämställdhet och etik. Meningen är att dessa dagar ska bli ett stående erbjudande för blivande specialistsjuksköterskor.

8 Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och svagheter samt hur dessa hanteras för att säkra en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Bedömningsgrunder Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

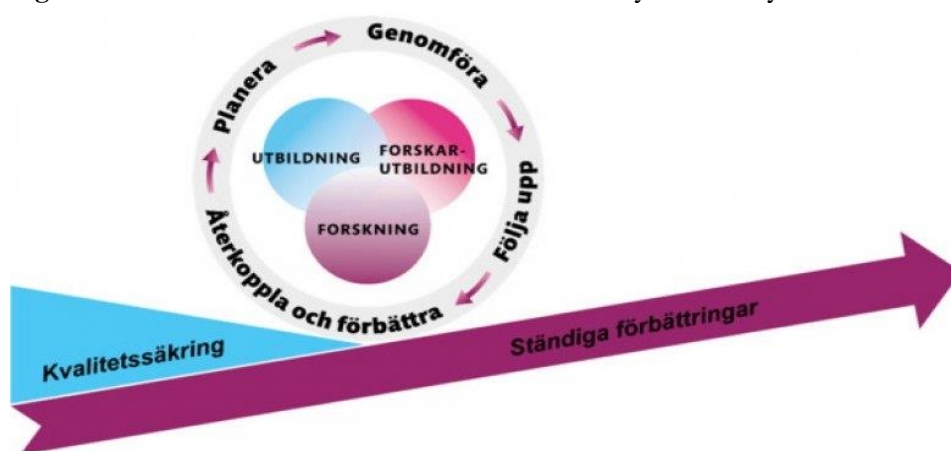

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Beskrivning av uppföljning, åtgärder och återkoppling

KI har ett sammanhållet kvalitetssystem för ett systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå vilket löper i årscykler där vissa komponenter ingår varje år medan andra genomförs med längre intervall. Systemet medger därmed även flexibilitet i frågeformuleringar, teman och prioriteringar mellan åren. Sammantaget ska den årliga kontinuerliga uppföljningen och den regelbundna externa granskningen vart sjätte år säkerställa kvaliteten och det systematiska förbättringsarbetet i utbildningen.

Figur 2. Karolinska Institutets sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete

Årliga uppföljningar av institutionernas utbildningsuppdrag genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna. Återrapporteringen bildar underlag för utveckling och säkerställer att KI:s utbildningsverksamhet håller hög kvalitet. Återrapporteringen består av ett antal frågeställningar inom ett strategiskt urval av de områden som Kommittén för utbildning på grund och avancerad nivå identifierar som viktiga för utbildningens kvalitet. Frågeställningarna varierar mellan åren och över tid kan nya områden tillkomma. Syftet är att stimulera kvalitetsutvecklingsprocessen lokalt samt att ge KI:s ledning underlag för att följa upp, utveckla och kvalitetssäkra KI:s utbildningsverksamhet.

Återrapporteringen av utbildningsuppdraget kompletteras med kvalitetsplaner på institutionsnivå respektive programnivå, enligt fastställda mallar, vilket är ett verktyg för kvalitetsutvecklingen på respektive nivå. För att tydliggöra vad programansvarig nämnd förväntar sig från kursansvarig institution när det gäller genomförande och kvalitetsutveckling av kurs ska kursuppdrag inom utbildningsprogram upprättas. Efter varje kurstillfälle ska kursansvarig institution genomföra en avslutande kursvärdering. Baserat på kursvärderingens resultat ska kursansvarig lärare genomföra en kursanalys. Kursutvärderingens resultat kommuniceras till studenterna i nästkommande kurs samt studenter i den kurs som svarat.

Exempel på återkommande undersökningar:

- **Nybörjarenkät**, genomförs vartannat år bland studenter som precis påbörjar sina studier på något av KI:s utbildningsprogram
- **Kursvärderingar**, ska bestå av fem obligatoriska frågor vilket ger en möjlighet att följa kvalitetsutvecklingen över tid samt göra jämförelser mellan olika kurser och program. Därutöver ingår kursspecifika frågor.
- **VFU-enkät**, mäter studenters upplevelse av lärandemiljön, handledning och arbete med patienter (klienter i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i hälso- och sjukvården.
- **Studentbarometern**, genomförs vart fjärde år genom fokusgruppsintervjuer. Syftet är att ge en strategisk vägledning för att bygga studenternas engagemang i studier och för KI.
- **Examensenkät**, skickas till alla programstudenter i samband med avslutad utbildning.
- **Alumnundersökning**, Genomförs vart fjärde år bland alumner som tagit examen från utbildningsprogram tre år tidigare.
- **Avnämningarundersökning**, genomförs av programmen vart fjärde år. Syftet är att undersöka om KI:s utbildningsprogram motsvarar arbetsmarknadens behov, dvs om de nyutexaminerade har utvecklat användbara kompetenser.
- **Lika villkors-undersökning**, planeras från 2022, syftet är att mäta studenternas upplevelse av risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling för att få underlag för att följa upp och utvärdera KI:s arbete med att förebygga diskriminering och verka för en inkluderande och god arbetsmiljö för studenter.

Specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård kommer att genomgå en programutvärdering 2025, enligt KI:s tidsplan, för regelbundna granskningar som genomförs var sjätte år.

Utöver egna analyser är kollegial granskning och lärande en viktig komponent i förbättrings- och utvecklingsarbetet. Kollegial granskning och lärande kring kvalitetsplaner genomförs av samtliga IL, PD och GUA och rapporteras till NVS varje år.

Studenterna uppmanas att efter varje avslutad kurs besvara en kursvärderingsenkät.

Kursutvärderingsenkäten består av tre delar, där del ett består av övergripande frågor som alla studenter oberoende av kurs svarar på och som är framtagna av KI. Del två innehåller sektions- eller institutionsövergripande, (om kursen ges av annan institution) frågor. Del tre består av kursspecifika frågor. Kursvärderingen ligger också till grund för den kursanalys som kursansvarig lärare genomför efter varje kurs.

Årligen skrivs en kvalitetsplan för programmet. Den diskuteras på programrådet för att undersöka om det finns förbättringsområden av betydelse för flera specialistinriktningar. I kvalitetsplanen görs en prioritering av områden som programmet behöver arbeta med för att bibehålla och utveckla kvaliteten på utbildningen.

Specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård har det senaste året genomgått förändringar utifrån studenternas önskemål/kursvärderingar. Förändringarna har bland annat inneburit att studenterna får möjlighet att öva sin kliniska förmåga i "mikrosimuleringar" som genomförs i samband med campusdagarna. Dessa simuleringar har ökat i antal då studenterna i utvärderingar uttryckte behov av att få genomföra anamnestagning, kliniska bedömningar såsom inspektion, auskultation, perkussion och palpation under handledning. För studenter som inte tidigare har arbetat inom ambulanssjukvård finns ett uttalat behov av att få möjlighet att under handledning öva praktiska moment inför den kommande verksamhetsförlagda utbildningen.

Exempel på genomförda förändringar:

En kurs där förändring genomförts är "Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 1" (15 hp) och momentet psykisk ohälsa. Utvecklingen av kursen innebär att studenterna får öva på bemötande av patient med olika psykiska sjukdomstillstånd i simulering, där patienten utgörs av en specialistsjuksköterska inom psykiatri med lång klinisk erfarenhet.

Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid genom det pedagogiska upplägget samt olika stödinsatser. Att programmets utbildningsplan finns publicerad lättillgänglig för studenterna samt innehåller spärrar (tillträdeskrav) mellan kurser för att säkerställa progression i avsedd ordning kan också bidra till att studenter har tillräckliga förkunskaper. Utan tillräckliga förkunskaper finns en risk att studenter hamnar efter med studierna. Studenterna kan som exempel repetera kursinnehåll i tidigare kurser genom att de har tillgång till kursrummen i lärplattformen Canvas under hela utbildningstiden. I programmets start ingår information och frågestunder kring de olika lärandeaktiviteterna.

Övriga stödinsatser innefattar en språkverkstad där studenterna kan få hjälp med sitt akademiska skrivande samt resurser från universitetsbiblioteket i form av föreläsningar, work shops och resurstid avseende litteratursökningar till studie- och examinationsuppgifter samt forskningsplan och examensarbete. Det erbjuds riktat pedagogiskt stöd till studenter med funktionsvariationer, för att främja deras rätt och möjlighet till studier på deras individuella villkor. Exempel på riktat pedagogiskt stöd kan utgöra lyssningssystem, skrivtolk, teckenspråkstolk och mentorsstöd. För varje kurs har studenterna ett ordinarie examinationstillfälle och fem om-examinationstillfällen för att uppnå godkänt resultat. För VFU gäller ett ordinarie tillfälle och ett om-examinationstillfälle. Datum för om-examination framgår av schemat som studenterna får tillgång till innan kursstart och samma betygsskalor tillämpas vid om-examinationen som vid ordinarie examination.

Genomströmningen på programmet är relativt god, se tabell 2 och 3 nedan.

Tabell 2. Genomströmning på Specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård Vt 18 – Vt 22.

Termin	Vt-18	Ht-18	Vt-19	Ht-19	Vt-20	Ht-20	Vt-21	Ht-21	Vt-22
I slutet på termin 1	20	26	34	26	23	29	28	30	
I slutet på termin 2	23	15	27	28	23	22	23	26	29
I slutet på termin 3	25	22	15	22	27	21	22	23	23

Tabell 3. Efterantagningstal under perioden Ht-18 – Ht-21

Program	Vt-18	Ht-18	Vt-19	Ht-19	Vt-20	Ht-20	Vt-21	Ht-21	Vt-22
Ambulans-sjukvård		28	35	30	27	30	30	30	

Analys och värdering av uppföljning, åtgärder och återkoppling

Vår bedömning är också att det pedagogiska upplägget och de stödinsatser som tillhandahålls är relevanta och fyller sitt syfte. Upplägget att programmet ges som en distansutbildning på trekvarts-fart kan var positiv för de som önskar både arbeta och studera. Det kan också underlätta för arbetsgivaren att ge studenterna ledighet för studier. Nackdelar kan vara otydligheten att trots att det är en distansutbildning förväntas studenterna vara på campus vid vissa tidpunkter. Detta ska ses över och det skulle exempelvis vara möjligt att ge detta upplägg ett annat namn som tydliggör karaktären av ett hybridupplägg. Ett annat alternativ är att all teoriundervisning förläggs på distans. Med ytterligare distansundervisning följer utmaningar kring exempelvis säkerhetsaspekter som att det är rätt student som deltar vid digital undervisning. Detta är också en problematik när studenter har olika former av individuella hemexaminationer. För att säkerställa att personen som genomfört examinationen är rätt student skulle ett säkerhetssystem behöva utvecklas där studenten kunde legitimera sig med hjälp av bank ID. I dag används i stället möjligheten att ta ut studenter enskilt i s.k. breakout rooms i zoom. Där får studenterna visa upp sin legitimation mot kameran som en identifiering.

Alla kurser i programmet följs upp med hjälp av kursutvärderingsenkät. Svarsfrekvensen är varierande och då vissa frågor är återkommande i varje kurs kan detta bli tröttande för studenterna och medföra att det blir bortfall i svarsfrekvensen.

Den vetenskapliga grunden för huvudområdet är omvårdnad vilket medför att programmets kurser både medför måluppfyllelse och en progression. Detta kan bland annat identifieras mellan kurserna: ”Vetenskaplig metodik och metod i omvårdnad” och examensarbetes kursen. Progressionen i programmets kurser leder till insikt inom så väl forsknings- och utvecklingsarbete och som omvårdnad. För att säkerställa progressionen finns särskilda behörighetskrav, tex för examensarbetet, måste studenten vara godkänd i kursen ”Vetenskaplig teori och metod, moment 1”, för att få genomföra examensarbeteskursen.

Programmet består av teoretiska kurser och VFU. Detta för att möjliggöra att studenterna ska kunna nå målen som leder till att de efter utbildningen ska kunna visa att de har den kunskap och förmåga som krävs för att kunna arbeta självständigt som specialistsjuksköterska inom ambulanssjukvård. Kurserna som ges medför också fördjupade kunskaper som att specialistsjuksköterskan ska kunna leda, prioritera, fördela och samordna omvårdnadsarbetet på ett professionellt och patientsäkert sätt.

9 Bedömningsområde: Studentperspektiv

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och svagheter samt hur dessa hanteras för att säkra en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Bedömningsgrund Studentperspektiv

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Beskrivning av Studentperspektiv

Studenterna är medaktörer i universitetets verksamhet och har därigenom också ett medansvar i att påverka och utveckla utbildningen. För att studentinflytandet ska förverkligas krävs att studenter tar en aktiv och engagerad roll både som individer och som kollektiv. En förutsättning för detta är att studenternas synpunkter, åsikter och förslag efterfrågas och bemöts med respekt. KI har ett ansvar för att praktiskt underlätta och på andra sätt uppmuntra och medverka till att studenterna engagerar sig i utvecklingsarbetet.

För att säkerställa att studentinflytandet förverkligas på alla nivåer träffas årligen en överenskommelse mellan KI och studentkårerna om hur studentinflytandet ska säkras i de organ som hanterar frågor som rör utbildning eller studenternas situation. Studentkårerna ansvarar för att platserna fördelas mellan kårerna, genomför val/utser studentrepresentanter samt att ett jämställdhetsperspektiv beaktas. De studentrepresentanter som utses representerar alla studenter oavsett utbildningsnivå, programtillhörighet eller kårmedlemskap.

Prorektor har ansvar för det formella studentinflytandet, dvs studenternas rätt att vara representerade vid beredning och beslut som rör utbildning eller studenternas situation. Prorektor träffar, tillsammans med universitetsdirektören, regelbundet studentkårernas presidier för informationsutbyte och samråd. Vid dessa möten diskuteras hur studentinflytandet och samverkan med studentkåren fungerar formellt och i praktiken. För att skapa en god studiemiljö förutsätts att studenternas synpunkter på utbildningen och studiemiljön tillvaratas. Vicerektor för utbildning på grundnivå och avancerad nivå träffar regelbundet representanter för studentkårerna för informationsutbyte och samråd i dessa frågor.

Kursvärderingar och momentutvärderingar görs fortlöpande och kursanalys samt komplett kursutvärdering kommuniceras via lärplattformen Canvas och programwebben. Genom kursutvärderingarna uppmärksammas om det föreligger några utmaningar på gruppnivå som behöver hanteras och åtgärdas. Det finns också specifika utvärderingsfrågeformulär som avser VFU. Utöver dessa enkäter får studenterna efter avslutad utbildning svara på en enkät (exitpoll), där de kan föra fram förbättringsförslag till lärosätet. Andra sätt att utvärdera enskilda moment, såsom seminarier, flipped class-room etc sker via Mentimeter eller enkel post-it-utvärdering.

Vem som är IL för respektive specialistsjuksköterskeprogram kommuniceras tydligt till studenterna vid programstart. IL möter sedan studenterna fortlöpande under hela utbildningstiden och är därmed en person som kan medföra kontinuitet och trygghet.

Analys och värdering av studentperspektiv

Trots att Medicinska föreningen varje år, på lärosätets vägnar, efterfrågar studentrepresentater i olika forum saknas det sedan flera terminer studentrepresentanter från specialistsjuksköterskeprogrammen. Orsaker till detta kan vara många och varierande, t ex att utbildningen är kort (1 1/2 år på trekvartsfart), många av studenterna arbetar parallellt och har ett familjeliv att förhålla sig till. Distansupplägget skulle också kunna vara en orsak till att studenter känner sig mindre motiverade till att vara delaktiga i olika forum och grupper där lärosätet efterfrågar deras närvaro och engagemang fysiskt på plats. Frånvaro av studentrepresentanter kan vara negativt för programmets möjlighet att fånga upp studentperspektivet i arbetet med att utveckla utbildningarnas innehåll och genomförande. Det kan också medföra svårigheter att fånga upp eventuella hot mot en god studiemiljö och annat som påverkar studenternas situation.

PD har fört fram behovet av en studentrepresentant till sjuksköterskesektionen, Medicinska föreningen vid ett flertal tillfällen. Ett förslag är att PD och IL tar upp behovet av studentrepresentation vid den programgemensamma dagen vid kursstart samt vid första kursintroduktionen.

Kursutvärderingarna har generellt en låg svarsfrekvens, ofta kring 50% eller lägre. I formuläret ingår frågor som kan ge utrymme för tolkning. För att motverka denna risk bör kursansvarig lärare vid kursintroduktionen förklara frågorna och tydligt redovisa vilka förändringar som gjorts baserat på föregående kursutvärdering. Ett exempel är enkäten avseende VFU som besvarades under läsåret 2020-2021 av 49% av studenterna. Av dessa uppgav majoriteten att VFU har stor betydelse för utbildningen.

En brist i enkätundersökningen om VFU är att det enbart är de studenter som genomfört sin VFU i Stockholm som ombeds att besvara den. Antalet studenter som genomför sin VFU utanför Region Stockholm varierar mellan de olika specialistsjuksköterskeprogrammen. För specialistsjuksköterskeprogrammet ambulanssjukvård var det höstterminen 2021 och vårterminen 2022 över 50 studenter som hade VFU-placeringar utanför Stockholm. Det skulle vara av stor vikt att få studenternas återkoppling även från VFU som genomförts utanför Stockholm. Utöver dessa enkäter får studenterna efter avslutad utbildning svara på en examensenkät där de kan föra fram förbättringsförslag till lärosätet.

10 Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och svagheter samt hur dessa hanteras för att säkra en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Bedömningsgrund Arbetsliv och samverkan

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Beskrivning av arbetsliv och samverkan

Utbildningen är utformad och genomförs på ett sådant sätt att den ska vara användbar och utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. En del i detta är den VFU som studenterna genomför inom verksamheter relevanta för specialistområdet. Samverkan och integrering med arbetslivet sker också genom den kontakt studenter får med föreläsare, lärare och kliniska handledare i de kurser som ingår. I programmet beaktas också aktuella utredningar och politiska beslut, ett exempel är samsjuklighetsutredningen där patient och närstående representerar deltagit. Där beskrivs ”att kommuner och regioner skall bedriva en samordnad vård- och stödverksamhet” (SOU 2021:93). Vidare utvecklar studenterna sin förmåga att möta förändringar i arbetslivet och identifiera sitt eget behov av utveckling och kunskap i kursen “Vetenskaplig teori och metod i omvårdnad”. Inom ramen för kursen lär de sig söka och värdera aktuell vetenskaplig litteratur och formulera relevanta forskningsfrågor inom specialistområdet.

Arbetet som ambulanssjuksköterska är varierande och patientunderlaget förändras i samma takt och riktning som samhället i stort. Det ökade våldsanvändandet i samhället har inneburit ett ökat behov av kunskapsinhämtande av ämnen som CBRNE (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear and Explosives), penetrerande våld samt samhällets krisberedskap. Dessa moment genomförs i samverkan med polismyndigheten och övningar bedrivs tillsammans med räddningstjänsten. Denna del av utbildningen finns att återfinna i termin två i kursen “Omvårdnad och medicinska ämnen inom ambulanssjukvård 2”.

För att tillse att studenterna erhåller kunskap som behövs för att, i ett vidare perspektiv, samverka med primärvård och kommunal hälso- och sjukvård, planeras samverkan med specialistsjuksköterskeprogrammen med inriktning distriktsköterska och vård av äldre. Den tilltänkta formen för samverkan kan bestå av såväl teoretiska avsnitt som färdighetsträningar, till exempel simuleringar.

En betydande styrka för utbildningen är att studenterna genomför sin verksamhetsförlagda utbildning (totalt 8 veckor) inom Region Stockholm alternativt inom annan region. De följer internationell utveckling inom medicinsk forskning avseende evidens för ambulanssjukvård, samt utformar vården i relation till forsknings- och utbildningsbehov. Den högspecialiserade ambulanssjukvården kräver exempelvis interprofessionell kompetens. Det innebär att olika professioner samverkar för att på ett hållbart sätt förbättra människors hälsa. Detta gör IPL till en naturlig del i undervisningen på programmet.

Återkommande AKA-möten från samtliga vårdgivare i regionen där programmets studenter gör VFU, utgör också en plattform för samverkan. Vid dessa möten deltar även samordnare för Akademisk ambulans samt lärare från utbildningen, för att främja studenternas måluppfyllelse under verksamhetsförlagd utbildning inom ambulanssjukvården. Akademisk ambulans är en plattform och akademisk struktur för att underlätta samverkan mellan vårdgivare och lärosäten i Region Stockholm.

Andra sätt för programmets samverkan är samarbete med forskare, med förenad anställning inom akut- och ambulanssjukvård, vid kursdesign. Föreläsningar och seminariemedverkan i olika kurser av doktorander med klinisk anställning inom regionen och av specialistsjuksköterskor med klinisk anställning inom ambulanssjukvård. Relevant samverkan sker också inom utbildningsnämnderna där avnämare från Region Stockholm och Stockholms stad deltar och ger kontinuerligt aktuell information om arbetslivets utveckling och behov av kompetens som underlag för utbildningens fortsatta utveckling.

Analys och värdering av arbetsliv och samverkan

Att söka och värdera aktuell vetenskaplig litteratur och formulera forskningsfrågor tar studenterna med sig till examensarbetskursen. Det är en styrka att programmets ingående kurser bidrar till studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet och förhålla sig till förändringarna genom att de utbildas till aktiva forskningskonsumenter.

Programmet har totalt åtta veckor verksamhetsförlagd utbildning samt fältstudier. VFU kan genomföras utanför Region Stockholm efter överenskommelse mellan berörda parter, KI kan inte garantera tillgången av verksamhetsförlagda utbildningsplatser utanför Region Stockholm. En utmaning är dock att en majoritet av studenterna genomför sin VFU i andra regioner än Region Stockholm. Bedömning sker systematiskt utifrån BeVut med handledare/AKA och lärare på programmet. Ytterligare möten med handledare/AKA för att främja studenternas måluppfyllelse under verksamhetsförlagd utbildning inom ambulanssjukvården kan vara svårare att få till.

Det är en styrka att programmet har disputerade lärare med anställning i ambulanssjukvården inom regionen.